

تفوق نرم

سیدمصطفی هاشمی طباطبائی

یکی از سیاست‌های اعلام‌شده دولت سیزدهم و البته دولت چهاردهم اعلام نزدیکی و مراودات بیشتر با همسایگان است. البته بدون شک همسایگان در هر رده‌ای از همسایه خانه به خانه تا همسایه شهر به شهر و کشور به کشور بسیار بااهمیت هستند زیرا چه بسیار که همسایه‌ها به کمک و مدد یکدیگر می‌آیند و صداآلته فراموش نشود همسایه‌هایی که دست تعدی به دیگری دراز می‌کنند، مثل آلمان نسبت به روسیه، روسیه و عثمانی نسبت به ایران و آخرین آنها هم عراق یعنی نسبت به ایران.

با این همه اگر کشوری بخواهد به درستی زندگی کند، باید با همسایگان هماهنگی داشته باشد و گردن‌کشی و عریضه‌جویی مثل آنچه امروز اسرائیل انجام می‌دهد، نوعی خودکشی است و البته این کار رژیم کودک‌کش خیانت به جامعه یهود جهانی است زیرا کینه‌های عموم مردم نسبت به یهودیان را زنده کرده و افزایش می‌دهد. هنر رژیم اشغالگر آن است که امروز کینه یهود را در دل به‌خصوص مسلمان‌ها و اعراب زنده کرده است و اگر نجات اسلامی نبود، امروز در سراسر دنیا یهودی‌کشی راه می‌افتاد.

از جنبه‌های منفی بگذریم، می‌خواهیم به جنبه‌های مثبت همسایگی بپردازیم. اولین تفکر در این زمینه مبادلات اقتصادی است که همسایگان می‌توانند به راحتی به انجام برسانند، چه نزدیکی و مجاورت‌ها که بسیاری از مشکلات ترابری و ارتباطات را حل کرده است. اما همسایگان برای ما بیشتر واسطه‌های خرید و قاچاق از کشورهای دیگر شده‌اند مثل امارات عربی که کالاهای ساخت کشورهای تحریم‌کننده را به ایران می‌فرشند و ما به آنها یا پول نقد می‌دهیم یا کالاهایی مثل کالاهای کشاورزی که در آن آب حیمین پنهان است یا مثل عراق که کولبران ما به صف کالای غیررسمی روی می‌آورند.

نگاهی به همسایگان ایران روشن می‌کند که پتانسیل‌های هم‌جواران برای ارتقای سطح مبادلات چندان قابل عنایت و به‌خصوص در سطح و حد مورد نیاز کشور نیست؛ به‌خصوص آنکه مراودات بانکی معطل تصمیم‌گیری درخصوص FATF است و حتی کشوری مثل عراق بدهی‌های ایران را به همین بهانه و بهانه‌های دیگر پرداخت نمی‌کند. از سوی دیگر کاری مانند صادرات گاز به پاکستان اسیر تصمیم‌گیری‌های پنهانی شده و البته کمبود گاز در کشور را نباید فراموش کرد، چه اینکه عدم تعهد بسیار بهتر است از سپردن تعهد و عدم انجام آن.

به نظر می‌رسد چنانچه دقیق نگاه کنیم،

مراودات اقتصادی سا و هزینه‌هایی که برای همسایگان کرده‌ایم، کفه مثبتی نداشته است و بر فرض آنکه این مبادلات دارای کفه مثبت باشد، به دلیل مسائل سیاسی منطقه‌ای قابل اعتماد نباشند.

در اینجا به بحث مراودات سیاسی و موضع‌گیری‌های نپهان و آشکار همسایگان نمی‌پردازیم و تنها این نکته را یادآور می‌شویم که همسایگان چندان مهربانی ندارند و شاید هم خوب، بد یا زشت!

می‌خواهیم بدانیم مراودات ما بر چه پایهای باید باشد که هم منافع اقتصادی و سیاسی ما را دربر بگیرد و هم تا حد امکان قابل اعتماد و پایدار باشد.

در فارسی ضرب‌المثلی است که می‌گوید «چه فکر می‌کردیم و چه شده!» یعنی ما در چشم‌انداز ۱۴۰۴ در این اندیشه بودیم که در منطقه در زمینه‌های مختلف رتبه نخست را حائز شویم در حالی که اینک در آستانه ۱۴۰۴ با توجه به ناترازی‌های متعدد شاید در همه زمینه‌ها حداقل از برخی کشورهای منطقه عقب مانده‌ایم و حتی امید به ترازکردن ناترازی‌ها در داخل کشور نداشته باشیم.

باید منصفانه ببیندیشیم و اینکه روش حضور و ظهورمان در منطقه را دریابیم و اینکه چگونه می‌توانیم به‌عنوان یک همسایه تأثیرگذار مراودات مثبت به نفع خود را رقم بزنیم. واقعا جای تأسف دارد که حجم انبوه سوخت مایع به‌عنوان قاچاق از کشور خارج می‌شود و نیز حجم انبوه کالای قاچاق توسط کولبری یا برخی بنادر دریایی یا هوایی به کشور وارد می‌شود. از سوی دیگر بسیاری از نخبگان کشور که ناراضی هستند، حسب بیانات محمدرضا پهلوی از کشور خارج شده‌اند، زیرا او می‌گفت هر که ناراضی است، می‌تواند از کشور خارج شود.

نگاهی منصفانه به سیاست‌ها نشان می‌دهد که داشتن نیروی بازدارندگی نظامی امری لازم و مستحسن است اما زندگی تنها با نیروی بازدارندگی نظامی جریان نمی‌یابد بلکه این نیرو عامل حفاظت از سرزمین و آنچه در آن می‌گذرد است و در جهان دست بالای دست بسیار است.

پنجشنبه ۱۳ دی ۱۴۰۳
۱ رجب ۱۴۴۶
۲ ژانویه ۲۰۲۵
سال بیست‌ویکم
شماره ۵۰۱۶
۲۰ هزار تومان
۱۲ صفحه

روزنامه

ولادت حضرت امام محمدباقر *علیه السلام* تبریک می‌گوییم

شرق

در «شرق» امروز می‌خوانید: ضرورت بازنگری در سیاست‌های اقتصادی و ساختار مدیریتی کشور در شرایط بحران • تنش در روابط چین و «جهان جنوب» • در باب فرضیه انسان‌نگر

خبری از جلسات شورای عالی کار نیست

ناترازی کار و دستمزد

گزارش تیتربیک را در صفحه ۱۱ بخوانید

این گزارش را در صفحه ۱۱ بخوانید. عکس: آرشید طایفی

کام خشک ایران

بارش‌ها در سال جاری ۴۲ درصد کاهش داشته است

یادداشت

تحمل و احترام به حضور شهروندان در پیاده‌روها

ترانه‌یلدا
معمار و شهرساز

به عنوان واسطه‌های بین فرد و محیط ساخته‌شده عمل می‌کنند. من از اینکه هنوز مغازه‌ها و پاساژها دو طرف خیابان‌ها قرار دارند خوشحالم، زیرا سرزندگی شهر از رنگارنگی و شلوغی آنهاست. پیاده‌روها اغلب قدیمی‌ترین فضاهای یک شهر هستند و به عنوان شاهدان زنده تحولات تاریخی عمل می‌کنند. لایه لایه خاطرات شهر را در تابلوی مغازه‌ها، سنگفرش‌ها، جدول‌ها و درختان قدیم و جدید، در نشانه‌های فرسایش بر روی آنها می‌بینی که حکایت از گذر زمان و رویدادهای تاریخی دارند. پیاده‌روها مکان ایجاد ارتباط مستقیم بین افراد و محیط شهرند و بنابراین به شکل‌گیری حس مکان و تعلق خاطر به بافت شهر قدیم کمک می‌کنند. این فضاها به‌خصوص در محلات شهری مکان‌هایی برای تعاملات اجتماعی، برقراری ارتباط بین افراد و ایجاد جوامع محلی هستند. پیاده‌روها هویت فرهنگی و تاریخی شهرند و به معرفی

یادداشت

کنشگری برای کاهش گام‌به‌گام اعدام

صالح نقره‌کار
وکیل دادگستری

الف- قوه قضا: کاهش اعدام نیازمند یک رویکرد جامع و چندجانبه است که هم به مسائل قانونی و هم به مسائل اجتماعی توجه کند. قوه قضائیه می‌تواند در این راستا اقداماتی انجام دهد، از جمله:

۱. اصلاح قوانین کیفری: بازنگری در قوانین مرتبط با جرائم مستوجب اعدام برای محدودکردن این مجازات به شدیدترین و خطرناک‌ترین جرائم (مطابق با استانداردهای بین‌المللی). حذف مجازات اعدام برای جرائمی که ماهیت غیرخوشونت‌آمیز دارند، مانند برخی از جرائم مرتبط با مواد مخدر.
۲. ترویج استفاده از مجازات‌های جایگزین: تقویت استفاده از مجازات‌های جایگزین مانند حبس ابد یا اقدامات اصلاحی. ارائه برنامه‌های بازپروری برای متهمان و محکومان، به‌ویژه در حوزه‌های اجتماعی و اعتیاد.
۳. تقویت عدالت ترمیمی: ایجاد فرآیندهایی که به حل‌وفصل اختلافات میان قربانی و متهم از طریق مذاکره و مصالحه کمک کند. ترویج نهادهای میانجی‌گری برای کاهش موارد قصاص از طریق جلب رضایت اولیای دم.
۴. آگاهی‌بخشی و فرهنگ‌سازی: اجرای برنامه‌های آموزشی و رسانه‌ای برای تغییر نگرش عمومی درباره مجازات اعدام. آگاهسازی جامعه از تأثیرات مخرب اعدام بر خانواده‌ها و جامعه.

۵. بهبود فرآیند قضائی: اطمینان از عادلانه و دسترس‌ی متهمان به وکیل و حقوق قانونی. کاهش احتمال صدور احکام ناعادلانه از طریق آموزش قضات و تأکید بر بررسی دقیق شواهد.

رهبرانقلاب:

اگر حاج قاسم

و مدافعان حرم نبودند

امروز حرم‌های مقدس

همانند سامرا می‌شدند

۳

برگزیده‌ها

در نشست انجمن ایرانی تاریخ اجتماعی علم و فناوری «وفاق مسائل امروز و آینده ایران» واکاوی شد

ابهام‌زدایی از یک مفهوم

۲

واکاوی دلایل خلأ جایگاه ایران در معادلات کردی منطقه در گفت‌وگو با قدرت احمدیان

تبعات یک مسامحه

۲

مورد عجیب دختران اهوازی

۹

پایتخت ناپایدار

بر سر تهران بعد از زلزله ۷ ریشتری چه می‌آید؟

۷

یاد

شهید سلیمانی
اسطوره‌ای در قامت مکتب

یادداشتی از محمد محمودی کیا

۴

یادداشت

گذار تاریخی دیپلماسی و منافع ملی

محموداشرفی

سرشت دیپلماسی آمیخته با فراموشی است. این انگاره کهنه نشده و بر مناسبات فراملی چیرگی دارد. این ویژگی دیرپا، دولت‌های هوشمند را ناگزیر به پیش‌گرفتن سلوک سیاسی مناسب برای تأمین منافع ملی می‌کند. دیپلماسی نیم‌نگاهی به آینده دارد، اما گذشته را در پیچ‌وناب تاریخ جا می‌گذارد.

نزدیک‌ترین شاهد فراموش‌کاری دیپلماسی از بایدد در تحولات چندروزه اخیر سوریه جست‌وجو کرد و نمونه دورتر آن مناسبات حسنه ایران با جهان غرب در دهه ۴۰ و نیمه اول دهه ۵۰ خورشیدی است. در این دو گذار تاریخی، دیپلماسی حاکم بر جهان یکباره همه گذشته یک تروریست فراری را در سوریه نادیده گرفت و در نمونه دوم با چرخش دیپلماتیک، چند دهه روابط سیاسی تنگاتنگ ایران با جهان غرب فراموش شده و دوران تیرگی مناسبات آغاز شد. در اینجا شاید بتوان یک نتیجه اخلاقی گرفت که در گستره دیپلماسی شر و خیر پایدار نبوده و سراسر حال‌نگری است. از آنجا که دیپلماسی منافع ملی را در چشم‌انداز خود دارد، سلوک دولت‌های هوشمند چه سمت‌وسویی باید داشته باشد. دیپلماسی منعطف در این عرصه کارساز خواهد بود. دیپلماسی منعطف بازی با آرای سیاسی حاکم بر جهان بوده و کنش‌های سیاسی یک‌سویه بی‌سرنجام است. در این زمینه آموزه‌های بسیاری وجود دارد. در مرزهای باختری کشورمان ترکیه برای منافع ملی خود به‌خوبی با آرای سیاسی حاکم بر جهان بازی می‌کند. ترکیه در این گستره حال‌نگر از یک سو خواهان خروج اسرائیل از بلندی‌های جولان می‌شود و از سوی دیگر با آنها مناسبات دیپلماتیک دارد. این کشور همچنین برای افناع جامعه بشری و ممن‌ماندن از کنش‌های آینده‌نگر دیپلماسی و داوری جهانی، ادامه‌دهنده‌در صفحه ۵

دیپلماسی و داوری جهانی، همواره خود را پشتیبان استقرار صلح در خاورمیانه اعلام می‌کند.

۵
ادامه‌در صفحه

۵
ادامه‌در صفحه